

Leerkring: een mooie mix van vernieuwing in dagbesteding!

Op donderdag 22 februari vond de Leerkring Gemeenten en vernieuwing in dagbesteding van Movisie plaats bij Samen in Zeist. Movisie organiseerde deze leerkring om gemeenten te informeren over de laatste ontwikkelingen op het gebied van dagbesteding. Maar vooral ook om inspirerende voorbeelden van dagbesteding uit te wisselen en om te netwerken. Daarvoor was de locatie alvast bijzonder inspirerend: de lunchroom van Samen in Zeist is één van die voorbeelden die plek bieden aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Er waren circa 20 deelnemers afgekomen op deze Leerkring, afkomstig van gemeenten en zorg- en welzijnsorganisaties. Na een informele kennismakingsbingo presenteerde Sanneke Verweij van Movisie een overzicht van de laatste ontwikkelingen op het gebied van dagbesteding.

Ontwikkelingen in dagbesteding

Sanneke Verweij: 'Dagbesteding wordt anders georganiseerd dan in het verleden. Er worden nieuwe, slimme combinaties gemaakt. Bijvoorbeeld mensen met verschillende achtergronden en problematiek die samen gebruik maken van één dagbestedingsvorm. Er ontstaan nieuwe verbindingen tussen zorg, welzijn en sociaal ondernemers en tussen de Participatiewet en Wmo. En we zien een toename van een mix van doelgroepen. Het mixen van doelen gebeurt vaak niet expliciet, maar wordt soms wel gedaan door activiteiten te richten op buurtbewoners, die verschillende doelen hebben. Bijvoorbeeld: ontmoeting, (taal)ontwikkeling en iets doen voor een ander. De inzet van zowel professionals als vrijwilligers gebeurt bij een groot deel van de dagactiviteiten, al is er veel verschil in de verhouding tussen de hoeveelheid formele en informele inzet. Verder zien we ontwikkelingen op meer inzet vanuit algemene voorzieningen, waarbij maatwerk nodig blijft bij complexe problematiek. Ook de samenwerking tussen aanbieders neemt toe'.

Challenge Ondernemende dagbesteding van de gemeente Zeist

Na deze inleiding vertelde Marcel van der Vaart, beleidsmedewerker van de gemeente Zeist over de Challenge Ondernemende dagbesteding die de gemeente in 2017 heeft georganiseerd. Hiermee wilde de gemeente een impuls geven aan nieuwe initiatieven. Het project kwam snel van de grond in samenwerking met de Social Impact Factory. Er kwamen 35 inzendingen binnen waaruit er vier werden uitgekozen om hun idee te presenteren aan een vakkundige jury tijdens de finale. Alle ideeën waren gericht op het creëren van zinvolle en nuttige activiteiten voor mensen in dagbesteding. Met als doel dat mensen in een ondernemende werkomgeving naar vermogen kunnen meedoen, zich ontwikkelen en midden in de maatschappij staan. De Versmarkt en de Bijzondere Taartenfabriek wonnen beide 35.000 euro om hun idee in de praktijk te gaan brengen. Project Icarus, een ICT dagbesteding, ontving een cheque van 10.000 euro.

Vliegwiel voor een nieuwe dynamiek

De meerwaarde van dit project is, volgens Marcel van der Vaart, dat je initiatieven vanuit de praktijk laat opkomen en niet vanuit een bestaande voorziening. Het helpt dat je als gemeente het voortouw

neemt met een Challenge en een impuls geeft. Het vraagt een investering van de gemeente in procesbegeleiding en prijzengeld, maar tegelijkertijd creëer je een vliegwiel voor nieuwe dynamiek. 'Bovendien zorgt het ervoor dat je schotten tussen beleidsvelden weghaalt door als uitgangspunt het opzetten van een levensvatbare onderneming midden in de samenleving te nemen en niet het opzetten van een nieuwe (zorg)voorziening. We werden verrast door de diversiteit aan inzendingen zowel qua inhoud als qua inzenders'.

Samen in Zeist

De bijeenkomst vond plaats bij lunchroom Samen in Zeist, meteen ook een praktijkvoorbeeld. Drie jaar geleden werd deze lunchroom gestart door Sharon en Jan-Willem van Dop. Het is een commercieel en sociaal initiatief waar voor iedereen met motivatie een werkplek is om zich verder te kunnen ontwikkelen. Sharon van Dop vertelt de deelnemers van de Leerkring hoe het begon. Ze komt zelf uit de verpleging maar wilde meer doen voor mensen die dat nodig hebben. Ze zijn zonder subsidie of bankfinanciering begonnen en vonden een bedrijfspand midden in het winkelcentrum in de wijk Vollenhove. De medewerkers komen meestal uit deze buurt, 'ze komen vaak gewoon binnen vragen of er werk voor ze is, en we hebben daarnaast ook contacten met het speciaal en praktijkonderwijs'.

Stappen zetten in je ontwikkeling

Iedereen die zich meldt als werkzoekende met een afstand tot de arbeidsmarkt, kan in principe bij hen aan de slag. Ze krijgen eerst een proefplaatsing van twee maanden met een loonwaarde van 30% om te zien of het werkt. Het werken in de horeca vraagt best veel van hen, maar je krijgt alle kansen hier, vertelt Sharon. 'We zien hier medewerkers doorgroeien naar een loonwaarde van 70 procent. Ze krijgen een arbeidscontract en leren samenwerken met collega's. Het laat je groeien als persoon en stappen zetten in je ontwikkeling en persoonlijk leven. Inmiddels doen vijf medewerkers een Mbo-opleiding in de horeca'. Ook de bewoners en winkeliers in de omgeving profiteren van de lunchroom. Ons imago wordt ingekleurd door vriendelijkheid, betrokkenheid en een familiair gevoel. Sharon en Jan Willem deden vorig jaar mee met de Challenge en wonnen met hun idee voor een lokale Versmarkt. 'Samen voor Vers' is inmiddels geopend en ook hier krijgen mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt alle ruimte om aan de slag te gaan.

Het is niet de beperking, maar de interesse die telt!

Na de pauze is er een presentatie van Nicole de Jonge, directeur van activiteitencentrum De Wilg in Utrecht. Dit centrum ondersteunt mensen in duurzaam actief worden. Eerst ging het vooral om mensen met een verstandelijke beperking, later kwam daar vanuit Altrecht een grote groep mensen met psychische problemen bij. Nicole de Jonge: 'Na een korte wenperiode, pakte dit juist heel goed uit. Er is een nieuwe dynamiek op gang gekomen en het bracht verschillende groepen mensen bij elkaar via hele gewone activiteiten zoals een teken- of kookgroep.'

De Wilg is gevestigd in een mooi historisch pand aan de Mecklenburglaan. De verschillende ruimtes in dit pand zijn ook te huur. Elkaar ontmoeten om samen te delen en genieten, is het motto. Wekelijks komen er 120 vrijwilligers en vele bezoekers. Er is dus al een mixcultuur. 'We letten niet op de beperking, het is de interesse die je deelt. Dat blijkt overigens ook de beste motivator om jezelf te ontwikkelen', vindt De Jonge. Er worden vele lijntjes uitgezet, met sociaal makelaars via de wijkteams, speciaal

en praktijkonderwijs, Wij 3.0 en Abrona. De financiële middelen komen van de Gemeente Utrecht, Afd. Jeugd/Onderwijs en door de verhuur van eigen ruimtes. Nicole de Jonge: 'Je merkt echt dat er een andere wind waait bij ambtenaren van de gemeente. Ze zijn bereidwilliger, willen meedenken en samen kijken naar nieuwe kansen en mogelijkheden'.

De Leerkring werd besloten met een onderlinge uitwisseling in twee groepen waarbij de middag nog te kort bleek om alle ervaringen en ideeën te bespreken. Wie de smaak te pakken heeft en vaker dit soort interactieve bijeenkomsten wil bezoeken, kan overigens ook deelnemen aan de Transitiearena Vernieuwing in arbeidsmatige dagbesteding en beschut werk die Movisie eens in de twee maanden organiseert in Utrecht.

Voor informatie en data: <https://www.movisie.nl/agenda/bijeenkomst-4-april-transitiearena-vernieuwing-arbeidsmatige-dagbesteding-beschut-werk>